

Lausunto 7 Lokakuuta 2020/SLLY Ry (LVM 2020 HE 17/2020)

Suomen Liikennelääketieteen Yhdistys kiittää lisääjasta ja mahdollisuudesta lausua asiaan liittyen. Olemme perehtyneet kirjallisuuteen (liite 1) ja lausumme seuraavaa.

1. Nuorten lasten moottorikelkkakypärä pakko on tarpeellinen perustuen useisiin alan tutkimuksiin sekä alan konsensukseen (DeCou ym., 2003; McCrory ym., 2017)
2. Lasten kypärille on suunnitteilla standardeja, joissa olennaisena on mm. kypärän paino (Arbocast ym., 2003). Ajanpuutteen vuoksi emme voineet päivittää, onko jo olemassa käyttökelpoista standardia Suomen olosuhteisiin. Tarvittaessa voitaisiin soveltaa hyviksi havaittuja pohjoismaisia tai muita ulkomaisia käytäntöjä.
3. Laissa tulee ottaa kantaa myös lapsille sopivien moottorikelkkareittien käytöstä (Hegel ym., 2019).
4. Tulevan lain tietoisuuden lisäämiseen tulee ryhtyä jo ennen kuin se tulee voimaan (Craft ym., 2017; Robertson ym., 2014).
5. Lisähuomiona tahdomme tuoda onnettomuustyyppit, jossa lapsen liikkuminen kuljetuksen aikana on luonut vaaratilanteen. Tämän vuoksi tämän tyyppiseen vapaa-ajan liikkumiseen voidaan mielestämme soveltaa perustellusti rajoituksia.
6. Perustuen kommunikaatioon Liikenneturvan kanssa kannatamme, että moottorikelkassa kuljetettavien lasten minipituus määritellään ja kuljettamiseen liittyviä turvavälineistöjä kehitetään. Tällöin lain antamia minivaatimuksia voidaan harkinnan mukaan alentaa, jos riittävästä lisäturvatoimenpiteistä on huolehdittu.

## Liite 1

### LÄHTEET JA NIIDEN LYHYT KUVAUS

#### Moottorikelkka onnettomuudet

1. **Snowmobile injuries and fatalities in children** James M. DeCou, Lynn E. Fagerman, Diana Ropele, Neal D. Uitvlugt, Marc G. Schlatter, Robert H. Connors *Journal of Pediatric Surgery* Volume 38, Issue 5 2003 Pages 784-787

*Lasten moottorikelkka-, mönkijä- ja maastopyörätapaturmat aiheuttavat vakavia ortopedisiä ja niihin liittyviä vammoja jokaisessa ajoneuvossa, mikä osoittaa merkittävästi erilaisia vammoja. Vahinkojen ehkäisemisessä olisi keskityttävä parannettuihin turvamekanismeihin, suojavarusteisiin, maastoajoneuvojen turvallisiin alueisiin ja tiukkaan lakiin, jossa on vähimmäisikärajat*

#### Lasten standardista

##### **2. Review of Pediatric Head and Neck Injury: Implications for Helmet Standards**

Editors: Kristy B. Arbogast, Susan S. Margulies, Margie Patlak, Hal Fenner, Daniel J. Thomas  
Summary of a conference held at The Children's Hospital of Philadelphia, Philadelphia, PA on March 31, 2003

##### ***Summary of Recommendations***

*From the conference the following recommendations were made regarding pediatric motorsports helmet standard development and testing:*

- 1) *Develop a motorsports helmet standard for children 6 years of age and older.\**
- 2) *Design a pediatric motorsports helmet standard to include protection from head impacts with a hard surface.*
- 3) *In the labeling of a motorsports helmet standard, specify that it is to protect against permanent brain injury from a single impact event.*
- 4) *Consider surface friction and head pocketing when developing a pediatric motorsports helmet standard.*
- 5) ***Lower the mass limit for helmets designed for children using the scaling approach recommended in the report.***
- 6) *Consider pediatric size constraints when developing a helmet standard for children.*

7) Consider ease of use (fatigue potential and ease of taking the helmet on and off and fitting it properly to the head) as well as cost in a motorsports helmet design.

8) **Keep the 300g acceleration limit in a pediatric motorsports helmet standard until more data suggest otherwise.**

9) Develop a pediatric head form for helmet testing based on UMTRI anthropometric data.

10) Include roll-off testing and testing to ensure the helmet fits close enough to the head in the testing of helmets for children.

11) Conduct better surveillance of motorsports injuries in children.

### Konsensus ehkäisystä

**McCrory P, Meeuwisse W, Dvořák J, Aubry M, Bailes J, Broglio S, et al. Consensus statement on concussion in sport—the 5th international conference on concussion in sport held in Berlin, October 2016. British Journal of Sports Medicine. 2017;51(11):838.**

*Kypärän suojavaikutusta SRC (Sport related concussion)-riskin vähentämisessä tutkitaan vain vähän urheilulajien pakollisten kypäräsäännösten luonteen vuoksi. Hiihtämisen / lumilautailun kokonaisvammojen vähenemisestä on riittävästi näyttöä tukemaan vahvoja suosituksia ja käytäntöjä, jotka edellyttävät kypärän käyttöä hiihdossa / lumilautailussa.*

### Lisänäkökohtia:

**Hagel BE, Macpherson A, Howard A, Fuselli P, Cloutier M, Winters M, et al. The built environment and active transportation safety in children and youth: a study protocol. BMC public health. 2019;19(1):1-13.**

*On tärkeää suunnitella ympäristö ts. soveltaen moottorikelkkakuljetukseen reitit, joissa lasta voidaan kuljettaa turvallisesti.*

**Craft G, Van Bui T, Sidik M, Moore D, Ederer DJ, Parker EM, et al. A Comprehensive Approach to Motorcycle-Related Head Injury Prevention: Experiences from the Field in Vietnam, Cambodia, and Uganda. International journal of environmental research and public health. 2017;14(12):1486.**

*Lasten moottorikypärän käytön on todettu parantuneen, jos samanaikaisesti kohdennetaan tähän ryhmään tietoisuuden lisäämistä lain säädännön lisäksi.*

**Robertson DW, Lang BD, Schaefer JM. Parental attitudes and behaviours concerning helmet use in childhood activities: Rural focus group interviews. Accident analysis and prevention. 2014;70:314-9.**

*Yhteenvetona kerätyistä haastattelujen tiedoista viittaa siihen, että lähestymistapa, joka perustuu kypärän käytön lisääviin mahdollistaviin ja vahvistaviin tekijöihin, on ilmeisesti hyödyllinen tulevissa kypärän käyttöä lisättäessä.*

SLLY:n puolesta, puheenjohtaja dos, erikoislääkäri, Alpo Vuorio